

Міністерство освіти і науки України
Інститут спеціальної педагогіки НАПН України

**НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ 5-9 (10) КЛАСІВ
СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАГАЛЬНООСВІТНИХ НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ ГЛУХИХ; ДЛЯ ДІТЕЙ ЗІ
ЗНИЖЕНИМ СЛУХОМ**

Основи здоров'я

5 клас

Укладач: Максименко Н.Л., науковий співробітник лабораторії сурдопедагогіки Інституту спеціальної педагогіки НАПН України

Київ – 2014

**Навчальні програми
для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів
для дітей глухих;
для дітей зі зниженим слухом**

**ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я
5 клас
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

З кожним роком в Україні зростає кількість факторів, які негативно впливають на здоров'я людини та стан навколишнього середовища.

В зв'язку з цим актуальною є орієнтація навчальних закладів України на збереження та зміцнення здоров'я учнів та формування у них навичок безпечної поведінки, особливо в системі спеціальної освіти. Взято за основу програму загальноосвітньої школи¹

Під час навчального процесу учні з порушеннями слуху (глухі та зі зниженим слухом) готуються до самостійної життєдіяльності в сучасних соціально-економічних умовах і мають набути необхідних знань, умінь та навичок, які сприятимуть зміцненню і збереженню їх здоров'я, запобіганню нещасним випадкам, навчитися визначати небезпеку та визначати правильне рішення відносно неї.

Мета інтегрованого предмета: формування в учнів свідомого ставлення до свого життя і здоров'я, оволодіння основами здорового способу життя, навичками безпечної для життя і здоров'я поведінки.

Завдання предмета:

- формування в учнів мотивації дбайливого ставлення до життя і здоров'я;

1

Автори програми:

Бойченко Т. Є., керівник творчого колективу, проректор з наукової роботи – директор науково-дослідного інституту післядипломної педагогічної освіти Університету менеджменту освіти Національної академії педагогічних наук України;

Воронцова Т. В., доцент кафедри медико-біологічних та валеологічних основ охорони життя та здоров'я НПУ ім. М. Драгоманова., кандидат філософських наук;

Гнатюк О. В., науковий співробітник інституту психології імені Григорія Костюка Національної академії педагогічних наук України;

Гозак С. В., завідувач лабораторії гігієни навчальної діяльності дітей Державної установи «Інститут гігієни і медичної екології імені О.М. Марзєєва Академії медичних наук України», кандидат медичних наук

Москаленко О. Л., директор загальноосвітнього навчального закладу І-ІІІ ступенів № 10 м. Донецька

Савченко В. А., науковий співробітник кафедри Культури здоров'я Дніпропетровського інституту післядипломної педагогічної освіти

- формування у школярів стійких переконань щодо пріоритету здоров'я як основної умови реалізації фізичного, психічного, соціального та духовного потенціалу людини з урахуванням її індивідуальних особливостей;
- виховання у підлітків бережливого, дбайливого та усвідомленого ставлення до власного здоров'я як однієї з найвищих людських цінностей, потреби самопізнання та всебічного самовдосконалення;
- ознайомлення учнів з основними принципами та закономірностями життєдіяльності людини в природному та соціальному середовищах, спрямованої на збереження життя і зміцнення здоров'я;
- формування в учнів сталої мотиваційної установки на здоровий спосіб життя як провідної умови збереження і зміцнення здоров'я;
- ознайомлення учнів з основними принципами, шляхами й методами збереження життя і зміцнення усіх складових здоров'я;
- навчання учнів методам самозахисту в умовах загрози для життя;
- навчання учнів методам самооцінки і контролю стану і рівня здоров'я протягом усіх років навчання;
- розвиток навичок учнів, спрямованих на заохочення вести здоровий спосіб життя.

Навчальна програма побудована на основі інтегрованого поєднання елементів знань щодо збереження і захисту життя та зміцнення здоров'я людини.

Зміст тем розгорнуто відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти. До кожного розділу програми визначені обов'язкові результати навчання, спрямовані на досягнення учнями здоров'язбережувальної, соціальної, загальнокультурної та інших компетентностей.

Конкретним результатом навчання має бути розвиток здоров'язбережувальних компетенцій учнів, зокрема, збільшення обсягу знань щодо збереження життя та зміцнення здоров'я, поглиблення навичок та умінь (зокрема прийняття рішень, розв'язання проблем, творчого та критичного мислення, спілкування, самооцінки та почуття гідності, протистояння негативному психологічному впливові, подолання емоцій та стресу, а також розвиток співчуття і відчуття себе як громадянина), усвідомлення учнями необхідності відповідати за своє життя і здоров'я.

Зміст програми структуровано за чотирма розділами:

- 1) Здоров'я людини.
- 2) Фізична складова здоров'я.
- 3) Психічна і духовна складові здоров'я.
- 4) Соціальна складова здоров'я.

Розділ «Здоров'я людини» передбачає формування цілісного уявлення учнів про здоров'я, безпеку і розвиток людини, їх взаємозв'язок із способом життя і навколишнім середовищем, а також засвоєння учнями правил безпечної поведінки у природному і техногенному середовищі.

Розділ «Фізична складова здоров'я» спрямовано на вивчення чинників, що впливають на фізичне благополуччя дитини.

Розділ «Психічна та духовна складові здоров'я» містить інформацію щодо чинників, які впливають на емоційний, інтелектуальний та духовний розвиток учня. Профілактика шкідливих звичок розглядається в контексті розвитку позитивної самооцінки, навичок критичного мислення й уміння приймати виважені рішення.

Розділ «Соціальна складова здоров'я» присвячено вивченню чинників, що впливають на соціальне благополуччя людини та правил безпечної поведінки у навколишньому середовищі. Профілактика шкідливих звичок розглядається в контексті формування в учнів навичок протидії негативним соціальним впливам.

Зміст навчального матеріалу у програмі складається з двох частин: *понятійного і діяльнісного*, який складається з вправ для відпрацювання ключових умінь і навичок щодо збереження життя і зміцнення здоров'я. Виконання зазначених вправ є обов'язковим елементом навчальних занять відповідної тематики. Знаком * позначено вправи, які слід виконувати не лише в класі, а й вдома з допомогою батьків.

Програму побудовано за концентричним принципом. Зазначені розділи є наскрізними для всієї основної школи. У кожному класі зміст, обсяг і послідовність пропонованої учням інформації, організація її засвоєння змінюються відповідно до зростаючих пізнавальних і психологічних особливостей учнів. За умови дотримання державних вимог до результатів навчання послідовність і кількість годин на ці складові у підручниках і календарних планах можуть змінюватися відповідно до авторського викладу, робочого плану школи, необхідності своєчасного реагування на конкретні умови, в яких відбувається навчально-виховний процес (наближення епідемій, стихійне лихо, інфекційні хвороби тощо).

Запорукою формування здорової особистості учня є взаєморозуміння, взаємоповага, толерантність, творче співробітництво всіх учасників навчального процесу. Увага вчителя має бути зосереджена на проведенні занять з використанням методів навчання, що ґрунтуються на активній участі всіх учнів: роботі в групах, обговоренні, мозкових штурмах, розробці концептуальних карт, рольових іграх, дискусіях, творчих проектах, інтерв'ю, аналізі життєвих ситуацій, екскурсіях, моделюванні розв'язання проблеми тощо.

Особливу увагу необхідно надати позитивній мотивації учнів не лише на вибір здорового способу життя, а й активну, щоденну й поступальну їх дію за правилами й вимогами збереження життя й зміцнення здоров'я.

Об'єктом оцінювання навчальних досягнень учнів з основ здоров'я є знання, вміння та навички, емоційно-ціннісне ставлення до навколишньої дійсності, правила поведінки учнів в життєвих ситуаціях.

Позитивно оцінюються кожний крок учня, спрямований на:

- 1) підвищення рівня знань про здоров'я і безпеку життєдіяльності, здоровий спосіб життя, умінь використовувати здобуті знання для зміцнення здоров'я;
- 2) набуття навичок, що сприяють розвитку та взаємозв'язку усіх складових здоров'я (фізичній, соціальній, психічній та духовній);
- 3) позитивне ставлення до здорового способу життя.

Укладач, науковий співробітник лабораторії сурдопедагогіки Максименко Н.Л.

5 клас

(35 годин, 4 години – резервний час, 1 година на тиждень)

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів	Спрямованість корекційної роботи
Розділ 1. Здоров'я людини (5 годин)		

<p>Життя і здоров'я людини. Здоровий спосіб життя. Принципи здорового способу життя. Безпека і небезпека. Принципи безпечної життєдіяльності.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моделювання поведінки в разі погіршення самопочуття. • Відпрацювання навичок вимірювання температури тіла. * • Відпрацювання алгоритму дій при потраплянні у небезпечну ситуацію. <p>Безпека на дорозі Безпека пішохода. Види пішохідних переходів. Дорожня розмітка. Перехід багатосмугової дороги. Безпека на зупинках громадського транспорту. Безпека пасажирів. Правила користування громадським транспортом. Етика пасажирів. Поведінка пасажирів при ДТП.</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Відпрацювання навичок аналізу дорожньої ситуації, у тому числі й в умовах обмеженої оглядовості. • Прийняття зважених рішень щодо переходу дороги*. • Моделювання ситуації відмови від пропозицій перейти дорогу у небезпечному місці. • Відпрацювання навичок поведінки у транспорті. • Розробка пам'ятки пасажирів громадського транспорту. • Моделювання поведінки пасажирів 	<p>Учень: <i>має уявлення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - принципи здорового способу життя і безпечної життєдіяльності (опорою на вчителя); <p><i>знає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - порядок дій при потраплянні у небезпечну ситуацію; - номери телефонів рятувальних служб; - до кого звертатися в разі погіршення самопочуття; <p><i>наводять приклади</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - безпечних і небезпечних ситуацій (за малюнковою основою і допомогою вчителя); - вплив способу життя на здоров'я(за допомогою запитань); <p><i>уміють:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - вимірювати температуру тіла; - використовувати прийоми для самозаспокоєння при потраплянні у небезпечну ситуацію; <p><i>називає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - види громадського транспорту; - правила поведінки пасажирів громадського транспорту на зупинці, під час посадки в транспорт, руху і висадки (з опорою на запитання); - небезпеки, які можуть загрожувати пасажирів у переповненому транспорті; 	<p>Розвиток мислення та мовлення на основі формування визначення основних складових здорового способу життя: фізична, соціальна, психічна і духовна.</p> <p>Формування організаційних дій у небезпечній ситуації на основі порядку дій при потраплянні у небезпечну ситуацію.</p> <p>Формування самостійності в діяльності на основі знання номерів телефонів рятувальних служб.</p> <p>Розвиток пам'яті при запам'ятовуванні телефонів та осіб до кого звертатися в разі погіршення самопочуття.</p> <p>Формування уміння, звички на мовленнєвій основі наводити приклади безпечних і небезпечних ситуацій.</p> <p>Розвиток пам'яті на основі пригадування і пояснення впливу способу життя на здоров'я.</p> <p>Формування уміння самостійно вимірювати температуру тіла.</p> <p>Формування знання про види громадського транспорту.</p> <p>Розвиток мислення на основі виконання правил етикету поведінки пасажирів громадського транспорту на зупинці, під час посадки в транспорті, руху і висадки.</p> <p>Ознайомлення школярів з видами переходів.</p> <p>Розвиток умінь зосередженості уваги та сприймання під час переходу вулиці, враховуючі дорожні розмітки, перехід багато смугової дороги.</p> <p>Виховання правил поведінки пасажирів на зупинці, під час переходу, посадки в транспорт, висадки, руху на основі супроводжуючого мовлення.</p>
---	---	--

<p>при аварії в громадському транспорті.</p>	<p><i>знає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - засоби безпеки в автомобілі та громадському транспорті (малюнкова опора, з досвіду); - засоби безпеки пішохода; <p><i>розпізнає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - види пішохідних переходів та дорожні знаки, якими їх позначають; - дорожню розмітку; - дорожні знаки, якими позначають зупинки громадського транспорту; - найбезпечніші місця в салоні автотранспорту; <p><i>пояснює:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - небезпеку переходу дороги на зупинці громадського транспорту; <p><i>уміє:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати кількість смуг на дорозі за допомогою дорожніх знаків, дорожньої розмітки та «на око»; - переходити дорогу з обмеженою оглядовістю; - безпечно поводитися на зупинці громадського транспорту; - приймати безпечне положення при аварії в громадському транспорті; - правильно діяти при пожежі в салоні транспорту; <p><i>дотримуються</i></p>	<p>Формування та розвиток навичок дотримання засобів безпеки в автомобілі, громадському транспорті.</p> <p>Формування понять про небезпеку, небезпечні місця, небезпечні ігри.</p> <p>Навчання розпізнавання видів пішохідних переходів та дорожніх знаків та практичне користування ними.</p> <p>Розвиток пам'яті на основі згадування на основі дорожніх правил та мовлення на основі збагачення словникового запасу словами: дорожні знаки, дорожня розмітка, багато смуговий перехід, зупинка тощо.</p> <p>Формування знань про небезпеку переходу дороги на зупинці громадського транспорту.</p> <p>Розвиток умінь визначати кількість смуг на дорозі на основі знань дорожніх знаків, дорожньої розмітки «на око» та переходити дорогу з обмеженою оглядовістю.</p> <p>Формування звички правильно оцінювати ситуації на дорозі, зупинці.</p> <p>Виховання особистісних якостей дисциплінованості, чемності, обережності.</p> <p>Формування у школярів уміння приймати безпечне положення при аварії в громадянському транспорті.</p> <p>Розвиток сприймання та мислення на основі формування поведінки при прийомі самостійних рішень під час аварії, пожежі, під час бесід з опорою на запитання.</p> <p>Дотримання правил поведінки у громадському транспорті на основі знань відповідних правил.</p>
--	---	--

	- правил поведінки у громадському транспорті;	
Розділ 2. Психічна і духовна складові здоров'я (5 годин)		
<p>Уміння вчитися Рациональний розподіл часу. Розпорядок дня школяра. Виконання домашніх завдань. Облаштування робочого місця. Умови успішного навчання. Розвиток здібностей. Створення мотивації до навчання. Типи сприйняття інформації. Активне слухання. Прийоми для кращого запам'ятовування. Підготовка до контрольної роботи.</p> <p>Повага до себе та інших Унікальність людини. Розвиток самоповаги. Повага і толерантне ставлення до інших людей. Уміння працювати разом. Почуття і емоції. Вияви почуттів. Способи висловлювання почуттів. Співпереживання і співчуття.</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Відпрацювання навичок планування часу з урахуванням усіх правил здорового способу життя. • Визначення індивідуальних особливостей сприйняття. • Відпрацювання навичок активного слухання. • Відпрацювання навичок підготовки до контрольної роботи. • Виконання вправ для розвитку самоповаги і поваги до інших людей. <p>Відпрацювання навичок висловлювання</p>	<p>Учень: <i>називає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ознаки правильно і неправильно облаштованого робочого місця (з опорою на вчителя); - чинники, які допомагають і заважають виконувати - домашні завдання; <p><i>пояснює:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - важливість поваги до почуттів інших і надання допомоги тим, хто цього потребує; - наслідки неорганізованості; <p><i>уміює:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - скласти режим робочого і вихідного дня; - визначити і врахувати індивідуальні особливості - сприйняття і пам'яті; - готуватися до контрольних робіт; - виявляти повагу до дорослих і однолітків; - повага до себе та інших; 	<p>Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування режиму дня, розподіл часу. Формування уміння облаштувати робоче місце. Формування уміння координувати власні дії під час виконання домашнього завдання, перепочинку на основі наведення прикладів способів перепочинку під час занять. Розвиток відчуттів різної модальності (задоволеності, розуміння, посмішки, поважного ставлення, участі в діалозі) на основі формування особистісного уміння вияву ознак своїх почуттів. Формування особистісного розпізнавання ознак правильного і неправильного облаштування робочого місця на основі дій та мовлення. Розвиток уміння розпізнавати чинники, які допомагають і заважають виконувати домашні завдання на основі уміння визначити, розпізнавати їх. Формування уявлень, поняття про важливість поваги до почуттів інших і надання допомоги тим, хто цього потребує на основі розвитку позитивних моральних почуттів. Збагачення понять, уявлень про наслідки неорганізованості в діяльності. Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування режиму робочого і вихідного дня. Формування уміння самостійно скласти режим дня, розділяти роботу і час відпочинку, облаштувати робоче місце, передбачати дрібнички.</p>

почуттів.		<p>Враховування і визначення індивідуальних особливостей сприйняття і пам'яті на основі засвоєння запам'ятовування матеріалу.</p> <p>Формування умінь готуватися до контрольних робіт на основі засвоєного матеріалу по темі, координувати власні дії роботи і відпочинку.</p> <p>Виховання дисципліни і цілеспрямованості.</p>
Розділ 3. Фізична складова здоров'я (5 годин)		
<p>Фізичні чинники здоров'я</p> <p>Принципи і методи загартовування.</p> <p>Рухова активність.</p> <p>Профілактика порушень постави і гостроти зору.</p> <p>Попередження травм під час рухливих ігор і занять фізичною культурою та спортом. Правила безпечної поведінки в басейні та на льоду.</p> <p>Відпочинок школяра. Ознаки перевтоми.</p> <p>Умови здорового сну.</p> <p>Вплив телебачення і комп'ютера на здоров'я.</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ● Виконання вправ для формування правильної постави та гімнастики для очей.* ● Розрахунок максимальної маси портфеля. ● Моделювання ситуацій надання невідкладної допомоги та самопомоги при спортивних травмах. ● Моделювання ситуацій надання допомоги і самопомоги тому, хто провалився під лід. 	<p>Учень:</p> <p><i>називає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - переваги занять фізичною культурою та спортом для розвитку і формування характеру; - способи допомоги і самопомоги тому, хто провалився під лід; <p><i>розпізнає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ситуації, які можуть призвести до порушення постави та зниження гостроти зору; <p><i>пояснює:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - принципи загартовування; - безпеку ігор на льоду; <p><i>аналізує:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - наслідки недосипання для здоров'я і навчання (з опорою на вчителя); - вплив телебачення і комп'ютерів на здоров'я; <p><i>уміє:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - виконувати вправи для формування правильної постави та гімнастики для очей; 	<p>Формування рухової активності, характеру занять спортом.</p> <p>Уміння називати переваги фізичною культурою та спортом для розвитку і формування характеру.</p> <p>Формування способів допомоги і самопомоги том. хто провалився під лід на основі координації точності, обачливості рухів під час рятування людини.</p> <p>Розпізнавання ситуацій, які можуть призвести до порушення постави та зниження гостроти зору на основі формування знань про правильну поставу та гімнастику для очей, комплекс гімнастики.</p> <p>Формування загартовування на основі знань про види загорання та вимоги до нього.</p> <p>Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування вимог щодо загартовування.</p> <p>Формування понять про безпеку ігор на льоду на основі знань про охорону здоров'я.</p> <p>Формування умінь робити висновки щодо наслідків впливу недосипання для здоров'я і навчання на основі недосипання на стан здоров'я.</p> <p>Розвиток понять про вплив телебачення і комп'ютерів на здоров'я при надмірному користуванні технікою на основі збереження</p>

<p>Розробка пам'ятки щодо перегляду телепередач, користування комп'ютером.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - обирати засоби безпеки при катанні на роликівих ковзанах і роликівих дошках; - надавати допомогу і самопомогу при падінні та спортивних травмах; <p><i>дотримується:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - правил перегляду телепередач, роботи за комп'ютером. 	<p>здоров'я.</p> <p>Розвиток умінь виконувати вправи для формування правильної постави та гімнастики для очей.</p> <p>Формування умінь обирати засоби безпеки при катанні на роликівих ковзанах і роликівих дошках.</p> <p>Формування умінь надавати допомогу і самопомогу при падінні та спортивних травмах.</p> <p>Дотримання правил перегляду телепередач, роботи за комп'ютером.</p>
<p>Розділ 4. Соціальна складова здоров'я (16 годин)</p>		
<p>Тема 1. Соціальне благополуччя Право на здоров'я Права дитини. Обов'язки учня і громадянина. Спілкування і здоров'я. Ефективне спілкування. Вплив поведінки на здоров'я. Переваги упевненої поведінки. Спілкування з дорослими. Повага до батьків та вчителів. Взаємодопомога членів родини. Спілкування з однолітками. Стосунки між хлопцями і дівчатами. Протидія виявам агресії і насилля в учнівському середовищі. Соціальна небезпека інфекційних захворювань. Поняття про туберкульоз і ВІЛ-інфекцію. Запобігання дискримінації людей, які живуть з ВІЛ.</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Аналіз літературних джерел про права дитини. 	<p>Учень: <i>називає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - умови ефективного спілкування; <p><i>наводить приклади:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - правил поведінки в школі; - поведінки, яка сприяє дружбі; - ситуацій, коли не варто погоджуватися на пропозицію однолітків (з допомогою запитань вчителя); <p><i>розпізнає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - вербальні та невербальні способи спілкування; - пасивну, агресивну й упевнену поведінку; - вияви насилля в учнівському середовищі; - безпечні і небезпечні ситуації щодо зараження ВІЛ через кров; <p><i>пояснює:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - важливість реалізації прав дитини; 	<p>Формування умінь називати умови ефективного спілкування з наведенням прикладів на основі правил поведінки в школі та обов'язки учнів і громадянина (з опорою на приклади, на запитання вчителя).</p> <p>Розвиток умінь ефективного спілкування з дорослими, батьками, родичами, вчителями, однолітками, членами родини на основі формування вміння, умов умовного спілкування.</p> <p>Дотримання правил поведінки в школі і вдома.</p> <p>Виконання обов'язків школярів в школі і вдома.</p> <p>Встановлення приязних стосунків взаєморозуміння, взаємоповаги, спілкування з однолітками, хлопцями і дівчатами, а саме поведінки, яка сприяє дружбі.</p> <p>Формування особистісних якостей уважності, чесності, товариських зв'язків тощо.</p> <p>Залучення учнів до самооцінки своєї діяльності.</p> <p>Формування уміння вчасно протидіяти</p>

<ul style="list-style-type: none"> Відпрацювання навичок ефективного спілкування. 	<p><i>уміє:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> упевнено спілкуватися з однолітками і дорослими, у разі необхідності звертатися до них за допомогою; протидіяти агресії і насиллю в учнівському середовищі. 	<p>виявам агресії та насиллю в учнівському колективі.</p> <p>Формування початкового уявлення поняття про інфекційні захворювання.</p> <p>Формування поняття про туберкульоз ВІЛ-інфекцію, шляхи зараження.</p> <p>Розуміння і формування способів спілкування: вербальні і невербальні.</p> <p>Формування організаційних умінь протидіяти виявам насилля в учнівському середовищі.</p> <p>Виховання упевненої поведінки учнів в ситуації агресивної чи пасивної з боку деяких людей.</p> <p>Формування шляхів попередження інфікування ВІЛ, СПІДу на основі збереження здоров'я.</p> <p>Ознайомлення учнів з безпечною і небезпечною ситуаціями щодо зараження ВІЛ через кров.</p> <p>Формування уміння пояснювати важливість реалізації прав дитини.</p> <p>Виховання уміння, упевненості спілкування з однолітками і дорослими у разі необхідності звертатися до них за допомогою.</p> <p>Формування впевненості у своїх силах, умінь протидіяти агресії, насиллю в учнівському середовищі.</p>
<p>Тема 2. Безпека в побуті і навколишньому середовищі</p> <p>Пожежна безпека.</p> <p>Умови і причини виникнення пожеж.</p> <p>Принципи запобігання та гасіння пожеж.</p> <p>Способи гасіння невеликих пожеж.</p> <p>Особливості гасіння електроприладів.</p>	<p>Учень:</p> <p><i>називає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> можливі способи проникнення зловмисників у дім; чинники ризику під час перебування надворі без дорослих; 	<p>Формування загального уявлення про небезпечні ситуації вдома.</p> <p>Розвиток сприймання та мислення на основі формування вміння називати можливі способи проникнення зловмисника в дім.</p> <p>Розвиток мовлення на основі збагачення словникового запасу виразами: небезпечні</p>

<p>Захист органів дихання під час пожежі.</p> <p>Дитина в автономній ситуації</p> <p>Безпека в побуті. Ризики побутового травмування, телефонного та телевізійного шахрайства, проникнення в оселю зловмисників.</p> <p>Інформаційна безпека в Інтернеті.</p> <p>Безпека надворі. Місця підвищеної небезпеки. Екстремальні ситуації з незнайомцями.</p> <p>Безпечне довкілля</p> <p>Наслідки забруднення довкілля для життя і здоров'я людини. Способи збереження природного середовища.</p> <p>Стихійні лиха. Правила поведінки під час сильного вітру, грози та в разі потрапляння у зону підтоплення.</p> <p>Підручні рятувальні заходи.</p> <p>Відпочинок на природі. Правила купання у водоймах. Дії у небезпечних ситуаціях на воді.</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Відпрацювання навичок евакуації з приміщення школи. • Відпрацювання навичок захисту органів дихання від отруйних газів. • Обстеження безпеки своєї оселі*. • Моделювання безпечної поведінки із незнайомими людьми. • Відпрацювання алгоритму безпечної поведінки в місцях великого скупчення людей. • Відпрацювання навичок відмови від ігор у небезпечних місцях. 	<ul style="list-style-type: none"> - умови виникнення горіння; - причини виникнення побутових пожеж; - місця підвищеної небезпеки надворі; - види стихійних лих; - ознаки безпечної пляжу, ситуації, коли варто утримуватися від купання, небезпеки, що загрожують плавцям; <p><i>наводить приклади:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - джерел запалювання; горючих, легкозаймистих і негорючих матеріалів; <p><i>розпізнає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - небезпечні місця у населеному пункті (мікрорайоні); <p><i>пояснює:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - до кого і як можна звернутися по допомогу в разі небезпечної ситуації з незнайомцями; <p><i>уміє:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - досліджувати з дорослими безпеку своєї оселі; - відмовлятися від пропозицій гратися у небезпечних місцях, розпалювати багаття, псувати громадське майно; - гасити невеликі пожежі, зокрема й спричинені електричним струмом; - безпечно евакуюватися з оселі і приміщення школи; 	<p>ситуації, зловмисник, проникнення, незнайомий.</p> <p>Формування загальних уявлень про небезпечні ситуації та їх перерахування: проникнення злодія в дім, пожежа, витік газу (збагачення словникового запасу).</p> <p>Формування знань чинників небезпечної ситуації, про види стихійних лих.</p> <p>Формування умінь навичок визначення місця пожежі, причини виникнення.</p> <p>Формування умінь гасити невеличкі пожежі, знати способи їх гасіння та особливості гасіння електропроводів.</p> <p>Формування навичок захисту органів дихання під час пожежі.</p> <p>Формування поведінки дій в умовах небезпеки, стихійних лих.</p> <p>Розвиток пам'яті на основі згадування ознак безпечної ситуації на пляжі для купання у воді, пам'ятати про небезпеки, що загрожують плавцям і необхідність утримання від купання в цей час.</p> <p>Формування загальних понять про телевізійні шахрайства та проникнення в оселю зловмисників та знання небезпечних місць у мікрорайоні.</p> <p>Формування і знання розпізнавати джерела запалювання: горючих, легкозаймистих і негорючих джерел.</p> <p>Формування правил поведінки під час стихійних лих.</p> <p>Вироблення умінь уникати місць підвищеної небезпеки надворі, можливого натовпу і вчасно повідомляти дорослих про це.</p> <p>Дослідження з дорослими безпеки своєї оселі.</p> <p>Формування практичних навичок евакуації з</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Створення саморобок для повторного використання пластикових упаковок. • Моделювання безпечної поведінки під час сильного вітру, грози і підтоплення. • Виготовлення рятувальних засобів з підручних матеріалів. 	<ul style="list-style-type: none"> - захищати органи дихання від отруйних газів; - безпечно поводитися під час сильного вітру, грози, підтоплення; - виготовляти рятувальні засоби з підручних матеріалів; - допомогти постраждалому при тепловому або сонячному ударі; - надавати першу допомогу потерпілим на воді; <p><i>дотримується:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - правил безпеки удома й надворі, при користуванні Інтернетом, відпочинку на природі. 	<p>приміщень школи, дому тощо.</p> <p>Формування правил поведінки під час грози, сильного вітру, підтоплення знати підручні рятувальні заходи.</p> <p>Розвиток пам'яті на основі згадування про небезпеку недотримання правил безпеки житла, розголошення особистих даних в Інтернеті.</p> <p>Виховання уваги, обережності, вміння відмовлятися від пропозицій гратися у небезпечних місцях, розпалювати багаття, псувати громадське майно.</p> <p>Формування вміння виготовляти рятувальні засоби з підручних матеріалів.</p> <p>Формування навичок надавати допомогу постраждалому при тепловому або сонячному ударі; допомогу потерпілим на воді.</p> <p>Формування вміння створювати саморобки з пластикових упаковок для повторного використання.</p>
---	--	--